

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15027770	IES A Sardiñeira	A Coruña	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obligatoria	Proxecto competencial	3º ESO	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	4
4.1. Concrecións metodolóxicas	6
4.2. Materiais e recursos didácticos	6
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	7
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	7
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	7
6. Medidas de atención á diversidade	8
7.1. Concreción dos elementos transversais	8
7.2. Actividades complementarias	9
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	9
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	9
9. Outros apartados	10

1. Introducción

A presente programación didáctica, elaborada para a materia de Proxecto Competencial do 1º curso da ESO, ten como referencia o currículo que establece Decreto 156/2022 do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Para a elaboración das unidades didácticas que desenvolverá a programación tívose como referencia un currículo que ten como obxectivo o desenvolvemento das competencias transversais mediante a realización de proxectos significativos para o alumnado e a resolución colaborativa de problemas, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión e a responsabilidade. e que se pode configurar neste curso como un proxecto interdisciplinar en colaboración con distintos axentes sociais..

Outro aspecto que foi tido en conta á hora de deseñar a presente programación foi o centro no que se ía implementar: as súas características, as do seu alumnado e o seu entorno.

Esta programación didáctica está pensada para ser levada á práctica nun IES situado na Coruña, nunha zona onde hai moito alumnado inmigrante de nacionalidades diversas o que enriquece a diversidade cultural. O noso alumnado vive, maioritariamente, nos barrios próximos ao centro, que son barrios de traballadores e dun nivel socioeconómico medio. A cidade na que vivimos permítelle ao noso alumnado ter a súa disposición numerosos recursos culturais, preto da casa, xa que non hai grandes distancias. Na Coruña gozamos dun patrimonio cultural importante, patrimonio da Humanidade, coma a Torre de Hércules, museos, bibliotecas, centros culturais, universidades, teatros, cines, aeroporto, ... e , en definitiva, unha oferta cultural interesante e diversa.

O grupo seleccionado de 3º ESO presenta unha diversidade significativa de capacidades, intereses e situacións persoais.

Todos estes aspectos serán tidos en conta a nivel metodolóxico.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Deseñar un plan de traballo para a realización dun proxecto ou a resolución dun problema a través da definición de obxectivos e das accións para acadalos, tendo en conta as necesidades da contorna.	1			1	1-5	3	1-2-3	
OBX2 - Desenvolver o proxecto segundo a planificación prevista mobilizando conxuntamente as competencias transversais que se requiran.	1-3		5	3	1-3	2	3	
OBX3 - Presentar os resultados asociados ao proxecto competencial empregando dun xeito respectuoso estratexias e ferramentas de comunicación adecuadas cunha linguaxe verbal e corporal positiva, control das emocións negativas e, de ser o caso, co uso de recursos informáticos e audiovisuais.	1-5	3	3	2-3	1-3			3-4

Descrición:

Débase salientar que no grupo de Proxecto Competencial Bilingüe, se traballarán os aspectos relacionados coas competencias e obxectivos que se van impartir adaptándose esta programación de forma completa e íntegra, a través dunha ferramenta específica que será unha lingua estranxeira que coordinará a Sección Bilingüe do centro..

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Quen son estes persoeiros?	Dedicaremos estas sesións a investigar e coñecer as ferramentas dixitais que precisamos para pór en marcha o noso proxecto. Tras esta sondaxe inical comezaremos a ampliar información sobre estes refentes da literatura galega.	20	10	X		
2	Traballamos a prol da súa obra	Aplicamos diferentes ferramentas tecnolóxicas con vista á divulgación e posta en valor dos autores obxecto de estudo.	40	10		X	
3	Proxecto final	Difundimos ante a comunidade educativa o traballo feito ao longo destes meses.	40	15			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Quen son estes persoeiros?	10

Crterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Recoñecer a importancia da cultura popular e das tradicións.	TI	100
CA1.2 - Identificar e determinar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Seleccionar recursos e materiais para a realización do proxecto.		
CA1.3 - Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	Identificar, seleccionar e analizar a información conveniente para a realización do proxecto.		
CA1.4 - Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Distribuír e organizar as diferentes fases do proxecto.		
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Ter capacidade de actuación ante as incidencias que poidan xurdir no noso traballo de investigación e creación.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procura e selección de información relacionada cos proxectos. - Planificación: secuenciación e temporalización.

UD	Título da UD	Duración
2	Traballamos a prol da súa obra	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Manter, seguir e ampliar as liñas de traballo, respectando os tempos e espazos establecidos.	TI	100
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Guiar as sesións de traballo polo eido da creación e do enriquecemento do proxecto.		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Dominar diversos recursos materiais para o enriquecemento e construción do proxecto.		
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Demostrar capacidade de resolución ante posibles incidencias.		
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Identificar o produto final como un logro no coñecemento e análise da temática obxecto de estudo.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Execución de proxectos: dinámicas e roles.

UD	Título da UD	Duración
3	Proxecto final	15

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Presentar o proxecto realizado e, de ser o caso, os produtos finais obtidos.	Presentar o produto final ante o resto da comunidade educativa.	TI	100
CA3.2 - Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade, para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Utilizar unha linguaxe verbal con corrección e claridade.		
CA3.3 - Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Recorrer a unha linguaxe corporal que favoreza e xere un bo ambiente de traballo ao longo do proxecto.		
CA3.4 - Potenciar as emocións positivas na exposición e controlar, de ser o caso, a conduta asociada ás emocións negativas.	Favorecer o traballo colaborativo, a participación activa, interdisciplinar ao longo de todo o proxecto.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.5 - Empregar recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos como apoio na presentación do proxecto.	Recorrer á amplitude de posibilidades que nos ofrece o universo TIC na creación do traballo.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Presentación de proxectos: a expresión verbal e corporal; control das emocións e da conduta. - Uso de recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos de apoio á comunicación para a presentación do proxecto.

4.1. Concrecións metodolóxicas

A metodoloxía basearase en criterios inclusivos e de accesibilidade universal. Empregaranse distintos métodos que terán en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado e favorecerán a capacidade de aprender por sí mesmo.

As actividades propostas ao longo do curso están dirixidas a reforzar os aspectos máis transversais do currículo, favorecendo a interdisciplinariedade e a conexión entre os distintos tipos de coñecemento. O principio básico que teremos en conta no deseño das actividades son os propios do DUA.

As propostas metodolóxicas favorecerán que o traballo de aula se integre na vida cotiá do alumnado xunto co coñecemento de principios, valores e estratexias de regulación emocional, contribuíndo así a súa incorporación á vida adulta de maneira satisfactoria. Desenvolveremos a capacidade de asumir deberes e defender os seus dereitos, de exercer a cidadanía activa e de desenvolver aprendizaxes permanentes para toda a vida.

Na aula crearemos a través das propostas lúdicas un clima de confianza e seguridade, así coma de respecto mutuo, que facilite que o alumnado acepte a incerteza coma unha posibilidade para articular respostas máis creativas e reforce as súas emocións positivas aprendendo a menxar a ansiedade e controlar as condutas asociadas ás emocións negativas.

O proxecto será realizado en grupos de traballo cooperativo, nos cales cada alumna ou alumno adopta un rol concreto asumindo tarefas individuais que integrarán o resultado final do proxecto.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Ordenador ou Aula de informática. Ordenadores da Biblioteca. Biblioteca.
Caderno e recursos dixitais mediante a aula virtual

O espazo habitual no que se desenvolverán as clases consiste nunha aula convenientemente equipada cun encerado dixital e outro tradicional. O alumnado dispón de pupitres individuais, o que facilitará os necesarios cambios na súa distribución para o traballo grupal.

Tamén poderemos recorrer a outros espazos que nos ofrece o centro educativo: aulas de informática, biblioteca...

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Nas primeiras sesións do curso, visionarase algún documento audiovisual de sensibilización coa igualdade e a convivencia, que servirá de base para a creación dun debate no que definamos o punto de partida sobre os posicionamentos persoais do alumnado ante convivencia e o benestar emocional. Isto servirá de detección de necesidades e prioridades do traballo no curso, tendo en conta a predisposición do alumnado ante as diferentes temáticas a traballar.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	20	40	40	100
Táboa de indicadores	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

Entre os procedementos de avaliación destacaremos a observación do alumnado na aula, obxectivada mediante unha escala de valoración mediante uns rexistros diarios da aula. Así mesmo valorarase o deseño dun produto final por parte do alumnado e a súa difusión e posta en coñecemento para o resto do grupo

Como instrumentos de avaliación, empregaranse distintas listas de cotexo e rúbricas asociadas aos anteriores procedementos. Nestas rúbricas avaliaranse aspectos de traballo cooperativo, desempeño de rol concreto, realización de tarefas individuais....

A nota ordinaria en xuño virá dada pola media aritmética das notas das avaliacións parciais.

Criterios de recuperación:

No caso de que un alumna/o non realice as tarefas asignadas ou non coopere adecuadamente no grupo de traballo dificultando o desenvolvemento do proxecto, terá que realizar algunha destas probas:

- unha proba escrita, a cal constará de distintas preguntas test de resposta única sobre diferentes aspectos traballados neste proxecto
- entrega noutros prazos das tarefas non entregadas en tempo e forma, incorrectamente realizadas ou incompletas.

A nota da dita proba representará a nota da avaliación parcial correspondente.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

Recuperarase a materia realizando ou corrixindo o traballo pendente ao comezo das seguintes avaliacións. Recuperaranse as avaliacións suspensas en xuño mediante un traballo idéntico ao realizado durante o curso que se entregará na última semana de clase de xuño.

No caso de que o alumnado non se presente ás probas ou exercicios de avaliación, só poderá repetilas con xustificante médico, xustificación da titoría e/ou dos pais/nais/titores/as. De non ser así, deberá esperar a realizar a recuperación na seguinte avaliación ordinaria ou na avaliación final en caso de ser necesario.

6. Medidas de atención á diversidade

Para os alumnos/as con Necesidades Específicas de Apoio Educativo (NEAE) serán deseñadas de xeito específico de modo que se facilite o desempeño do seu rol no proxecto. Do mesmo modo, prestaráselle unha maior atención na aula e nas actividades fóra da aula, estando pendentes en todo momento do seu desempeño así como da consecución das súas tarefas individuais. Todo isto sen prexuízo de que a medida que avance o curso poida detectarse a necesidade deste tipo de actividades individualizadas noutros alumnos/as establecéndose, de ser o caso, os necesarios reforzos educativos.

Por outra banda, tamén están previstas actividades de ampliación para aquel alumnado que presente un maior ritmo de aprendizaxe. Tratarase de actividades motivadoras, que en todo caso vaian máis aló dos xa afianzados mínimos da materia e que supoñan un maior desafío na busca de información, así como a interrelación dos diferentes contidos.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3
ET.1 - Comprensión da Lectura	X	X	X
ET.2 - Expresión Oral e Escrita	X	X	X
ET.3 - Comunicación Audiovisual	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital	X	X	X
ET.5 - Emprendemento social e empresarial	X	X	X
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X	X	X
ET.7 - Educación emocional e en valores	X	X	X
ET.8 - Igualdade de xénero	X	X	X
ET.9 - Creatividade	X	X	X

Observacións:

No deseño de actividades á hora de traballar en grupo:

- Fomentaranse de maneira transversal a igualdade entre mulleres e homes, a educación para a saúde, incluída a afectivo-sexual, a formación estética, a educación para a sustentabilidade e o consumo responsable, o respecto mutuo e a cooperación entre iguais.
- Promoverase a aprendizaxe da prevención e da resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto polo Estado de dereito, o respecto e a consideración polas vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.
- Evitaranse os comportamentos, os estereotipos e os contidos sexistas, así como os que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Talleres propostos polo Concello ou outros organismos	Formación da man de expertos para a execución do proxecto.	X	X	X
Relatorios e coloquios da man de persoal especialista na materia	Estratexias e recursos para afrontar determinadas situacións da vida cotiá.	X	X	X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación do nivel de dificultade ás necesidades do alumnado
Participación activa de todo o alumnado
Adecuación á temporalización das unidades didácticas
Apoio e implicación por parte das familias no traballo do alumnado
Toma de medidas de atención á diversidade para atender ao alumnado con NEAE no deseño das actividades
Utilización de distintas estratexias metodolóxicas en función das unidades didácticas
Utilización dos distintos instrumentos de avaliación
Eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación

Descrición:

Estes indicadores de logro pretenden avaliar aspectos como a adecuación da proposta educativa ás características do grupo, a idoneidade das metodoloxías empregadas en cada momento, o grao de participación de alumnado e familias no proceso de ensino ou a adecuada resposta ás necesidades específicas do alumnado.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A principal referencia da que se disporá para este procedemento de seguimento e autoavaliación será a temporalización definida ao inicio do curso, debéndose analizar de xeito periódico se o programado se corresponde coas necesidades do alumnado, de modo que o desenvolvemento das unidades didácticas siga o calendario previsto. O documento elaborado para levar o dito seguimento constituirase como un caderno de traballo na aula. Neste caderno da profesora, reflectirase o desenvolvemento efectivo das sesións, facendo fincapé no aproveitamento destas e dos recursos dispoñibles.

9. Outros apartados